

JAARVERSLAG VCM
2004

Maart 2005

INHOUDSTAFEL

Inleiding	1
1. Raad van bestuur	2
1.1. Samenstelling raad van bestuur	2
1.2. Vergadering	4
2. Activiteiten secretariaat	9
2.1. Het stimuleren en ondersteunen van mestverwerkingsinitiatieven - eerstelijnsadvies	9
2.2. Verrichten van beleidsondersteunend werk.....	11
2.3. VCM-vertegenwoordigingen in stuurgroepen en projecten	11
2.3.1. Agriv vzw	11
2.3.2. Biomassaplatform	12
2.3.3. Certificatie van de installaties voor mestverwerking (GMP-certificatie sector mestverwerking)	12
2.3.4. OVPG - witboek voor toeleveranciers aan de plantaardige productie	13
2.3.5. Stuurgroep Biogas-E	13
2.3.6. Stuurgroep opstellen van procedures voor het meten van lachgas- en ammoniakemissies bij verschillende mestverwerkingstechnieken	14
2.3.7. Stuurgroep STIM-project.....	14
2.3.8. Stuurgroep valorisatie resteffluenten - bodemkundige dienst van België ..	15
2.3.9. Projectgroep valorisatie resteffluenten - ALT	15
2.3.10. Platform organische en biologische nevenstromen	16
2.4. Het coördineren van werkgroepen.....	16
2.4.1. Werkgroep certificatie	16
2.4.2. Werkgroep mestverwerking	17
2.4.3. Werkgroep energie.....	18
2.4.4. Werkgroep communicatie	18
2.4.5. Werkgroep financiële aspecten.....	19
2.5. Informatieverspreiding	21
2.5.1. VCM-snelberichten.....	21
2.5.2. VCM-elektronische nieuwsbrieven.....	21
2.5.3. VCM-website	22
2.5.4. VCM-publicaties	24
2.5.4.1. Enquête: operationele stand van zaken van mestverwerking in Vlaanderen	24
2.5.4.2. VCM-Knelpuntennota 'Mestverwerking'	26

2.5.4.3. VCM-brochure: 'Overzicht van de wetgeving bij eindproducten van de mestverwerking'.....	28
2.5.5. VCM-studiedagen	29
2.5.6. Toelichtingen.....	30
2.5.7. VCM op Agribex 2004	31
2.6. Kenniscentrum Mestverwerking.....	32
2.6.1. Bedrijfsbezoeken.....	33
2.6.2. Projectwerking.....	34
2.6.2.1. Project 'Mogelijkheden, beperkingen, vereisten en impulsen voor de export van dierlijke mest naar het buitenland en overzeese gebieden' - in uitwerking.....	34
2.6.2.2. Krachtvoer voor dialoog (Koning Boudewijnstichting) - in uitwerking	35
2.6.2.3. Interregproject III B project 'Biomass for Energy' - in uitwerking..	37
2.6.3. Beurzen	38
2.6.4. Studiedagen	38
2.6.5. Contacten met buitenlandse organisaties	39
2.6.5.1. Overlegvergadering met DOFCO en BMA in Nederland.....	39
2.7. Nieuwe accenten in de werking van het vzwVCM	39
2.7.1. Het uitbouwen van een bredere platformwerking door het aanspreken van nieuwe leden	39
2.7.2. Certificatie van de eindproducten van de mestverwerking.....	40
2.7.3. Het ondersteunen van de communicatie bij mestverwerking.....	41
2.7.4. De valorisatie van het energiepotentieel bij mestverwerking	41
2.7.5. Het stimuleren van de coverwerking van andere organische stoffen in de mestverwerking	42
2.7.6. Het stimuleren en ondersteunen van de export van mestverwerkings-eindproducten	42
3. Perscontacten	44
4. Jaarrekening VCM: 2 ^{de} boekjaar vzwVCM	46
Leden vzwVCM (situatie op 18 april 2005).....	47

INLEIDING

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) werd in juni 1996 opgericht op initiatief van het provinciebestuur van West-Vlaanderen en van de GOM - West-Vlaanderen.

De doelstellingen van het Coördinatiecentrum betreffen het organiseren van het overleg tussen de betrokken overheid en de verschillende actoren in de mestproblematiek teneinde een coherent en praktisch toepasbaar beleid uit te werken inzake mestverwerking en mestbewerking, evenals het coördineren, ondersteunen en stimuleren van initiatieven inzake mestverwerking en mestbewerking. Daarnaast verricht het VCM tevens beleidsondersteunend werk door het formuleren van beleidsvoorstellen naar de overheid aan de hand van de resultaten van de enquête betreffende de operationele stand van zaken en van de knelpuntennota 'Mestverwerking'.

Met de oprichting van de vzw in juni 2003 heeft het VCM een aantal nieuwe accenten in zijn werking opgenomen die verder werden uitgewerkt in 2004.

Een eerste nieuw accent is het uitbouwen van een bredere platformwerking door het aanspreken van nieuwe leden. In 2004 heeft het VCM zijn aantal leden sterk uitgebreid. In de loop van het tweede boekjaar werden volgende instanties lid van het VCM: ABS (B-lid), Agriv (B-lid), ANRE-Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de Vlaamse Gemeenschap (B-lid), De Mestverwerkers (B-lid), ING (B-lid), Fortis Bank (B-lid), Inve (B-lid), KBC Bank en Verzekeringen (B-lid), Landbouwkrediet (B-lid), Luminus (B-lid), Nuon (B-lid), Prodem (B-lid), Shanks Waste Solutions (B-lid), Veva (B-lid). Door zowel overheidsinstellingen als privé-bedrijven bij de uitbouw van het VCM te betrekken, wordt een brede netwerking gecreëerd. Als tweede nieuw accent werd de certificatie van eindproducten van mestverwerking vooropgesteld. In het kader van de opmaak van een certificatieprocedure werd de werkgroep 'certificatie' opgericht binnen het VCM. Hieraan nemen zowel vertegenwoordigers van overheidsinstanties en betrokken organisaties als de mestverwerkers zelf deel. Deze werkgroep 'certificatie' heeft een ondersteunende rol bij het opstellen van de procedure teneinde een praktisch werkbaar certificaat te verzekeren.

Daarnaast wordt bijzondere aandacht besteed aan de valorisatie van het energiepotentieel bij de verwerking van mest, al dan niet in co-verwerking met andere organische biomassa (derde en vierde nieuw accent).

Een vijfde nieuw accent is het stimuleren en ondersteunen van de export van de eindproducten van de mestverwerking. Het VCM volgt actief de van toepassing zijnde wetgeving op wat in 2004 resulteerde in een actualisatie van de VCM-brochure 'Overzicht van de wetgeving bij eindproducten van de mestverwerking'.

Foto 1: Drogen van ruwe varkensmest



Het VCM heeft via zijn website (www.vcm-mestverwerking.be), de elektronische nieuwsbrieven en de organisatie van infodagen ook een sterke informatieve taak uitgebouwd omtrent ontwikkelingen in wetgeving en technologie met betrekking tot de mestproblematiek in het algemeen en de mestver- en mestbewerking in het bijzonder.

1. RAAD VAN BESTUUR

1.1. SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR

Als vzw werkt het VCM onder het beheer van een raad van bestuur. In de raad van bestuur zetelen alle A-leden. De A-leden hebben per bijdrageschijf recht op één bestuurder in de raad van bestuur met een maximum van drie bestuurders per A-lid. Een B-lid kan maximaal één bestuurder hebben in de raad van bestuur. De B-leden samen hebben maximaal recht op drie bestuurders, die verkozen worden in de algemene vergadering door de B-leden onderling.

De raad van bestuur bestond tijdens het tweede boekjaar als vzw uit 15 leden en werd als volgt samengesteld en benoemd door de Algemene Vergadering van 19 april 2004:

Namens de A-leden:

Publiekrechtelijke sector

ALT, Administratie Land- en Tuinbouw:

Pieter Gabriëls

Danny Persyn

GOM – West-Vlaanderen

Bart Dochy

Provincie Oost-Vlaanderen:

Alexander Vercamer (Didier Huygens, plaatsvervanger)

Provincie West-Vlaanderen:

Clifford Bourdon (Eric Cardon, plaatsvervanger)

Jan Durnez (Bruno Tricot, plaatsvervanger)

Gabriël Kindt (Jef Pollentier, plaatsvervanger)

VLM - afdeling Mestbank:

Jeroen Casaer, voorzitter van de raad van bestuur (Stefaan De Neef, plaatsvervanger)

Dirk Denorme (Marc Peeters, plaatsvervanger)

Privaatrechtelijke sector

BEMEFA, Beroepsvereniging voor MengvoederFabrikanten

Hubert Vandeputte (Frank Decadt, plaatsvervanger)

Yvan Dejaegher, ondervoorzitter van de raad van bestuur (Tom Neijens, plaatsvervanger)

Boerenbond: Bert Bohnen (Walter Vandepitte, plaatsvervanger)

Namens de B-leden:

INVE België nv

Katrien Van Rompu

KBC Bank en Verzekeringen nv

Wim Verhoeven (Ben Vermeiren, plaatsvervanger)

VEVA, Vereniging voor Varkenshouders

André Bracke (Bart Matthys, plaatsvervanger)

In mei 2004 nam de ALT ontslag als lid van het vzwVCM omdat de ALT geen rechtspersoonlijkheid heeft. Met ingang van 1 januari 2005 zal de ALT, namens het Vlaamse Gewest één A-lidmaatschapsbijdrage onderschrijven.

Op 1 december 2004 nam Jeroen Casaer ontslag uit zijn functie als voorzitter van het VCM.

Op de Bijzondere Algemene Vergadering van 20 december 2004 werden volgende personen als bestuurder ontslagen:

ALT, Administratie Land- en Tuinbouw:

Pieter Gabriëls

VLM - afdeling Mestbank:

Jeroen Casaer

volgende bestuurders benoemd:

VLM - afdeling Mestbank:

Sibylle Verplaetse (Stefaan De Neef, plaatsvervanger)

Dirk Struyf

en volgende bestuurders herbenoemd:

ALT, Administratie Land- en Tuinbouw:

Danny Persyn (Pieter Gabriëls, plaatsvervanger)

In de vergadering van de Raad van Bestuur van 20 december 2004 werd bestuurder Sibylle Verplaetse verkozen tot nieuwe voorzitter van het VCM.

1.2. VERGADERING

De raad van bestuur van vzw VCM vergaderde gedurende het tweede boekjaar acht keer.

De standaardagenda van een vergadering bevatte volgende punten:

- goedkeuring van het verslag van de voorlaatste en het ontwerpverslag van de laatste vergadering van de raad van bestuur;
- aanvulling agenda;
- actielijst VCM;
- overzicht werking en activiteiten VCM-secretariaat.

Daarnaast kwamen de volgende, specifieke agendapunten aan bod:

- **Vergadering van 13 januari 2004**
 - Jaarverslag VCM
 - Stand van zaken ledenwerving en nieuwe leden
 - o Aanvaarding nieuwe leden
 - o Overzicht contacten
 - o Extra voordeel voor leden?
 - Stand van zaken certificatie eindproducten mestverwerking
 - Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'
 - o Koning Boudewijnstichting: 'Krachtvoer voor dialoog'
 - o Andere opportuniteiten
 - Stand van zaken mestverwerkingseiland en studienamiddag op Agribex 2004
 - o Brochure mestverwerkingseiland
 - o Filmmateriaal voor op stand VCM
 - o Stim op Agribex
 - o Stand van het VCM
 - o Studienamiddag op Agribex
 - Antwoord VSDC
 - Brochure 'Mestverwerking op het landbouwbedrijf: mogelijkheden en kostprijs'
 - Personeelsaspecten
 - o Overzicht aanwervingsprocedure
 - o Bedanking Marnick Devrome
- **Vergadering van 23 maart 2004**
 - Verslag aanwervingsprocedure en voorstelling nieuwe medewerker
 - Ledenwerving
 - o Stand van zaken ledenwerving en nieuwe leden
 - o Overzicht contacten
 - o Extra voordeel voor leden?
 - o Overzicht huidige leden met plaatsvervanger
 - Evaluatie mestverwerkingseiland en VCM-stand op Agribex 2004
 - Evaluatie VCM-studienamiddag op Agribex 2004
 - Jaarvergadering VCM
 - o Ontwerp jaarverslag VCM
 - o Aanpassing statuten VCM
 - o Ontwerp jaarrekening 2003 en begroting 2004
 - o Programma en praktische organisatie
 - Stand van zaken certificatie eindproducten mestverwerking

- Voorstel tot oprichting nieuwe werkgroepen binnen het VCM
 - o Deelnemers werkgroepen
 - o Werkgroep 'Energie'
 - o Werkgroep 'Financiëring en economische aspecten van mestverwerking'
 - o Werkgroep 'Mestverwerking'
- Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'
 - o Koning Boudewijnstichting: 'Krachtvoer voor dialoog'
 - Werkgroep 'Communicatie'
 - Nieuwe oproep
- Varia
- **Vergadering van 19 april 2004**
 - Ledenwerving
 - Huishoudelijk reglement VCM
- **Vergadering van 18 mei 2004**
 - Verwelkoming nieuwe bestuurders
 - Personeelsaspecten VCM
 - Evaluatie Algemene Vergadering VCM + goedkeuring ontwerpverslag
 - Stand van zaken ledenwerving
 - o Overzicht contacten
 - o Aanvaarding nieuwe leden
 - Stand van zaken certificatie eindproducten mestverwerking
 - Stand van zaken werkgroepen binnen het VCM
 - o Werkgroep 'Communicatie'
 - o Werkgroep 'Mestverwerking'
 - Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'
 - o Koning Boudewijnstichting: 'Krachtvoer voor dialoog'
 - Brochures
 - o Actualisatie 'Overzicht wetgeving eindproducten'
 - o Enquête operationele stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen – editie 2004
 - Voorstel tot data voor Raad van Bestuur in najaar 2004
 - Varia
- **Vergadering van 29 juni 2004**
 - Tussentijds financieel overzicht 2004
 - Knelpuntennota 'Mestverwerking'
 - Strategische nota: leden ten opzichte van niet-leden
 - Terreinactieplan
 - Agriflanders

- Stand van zaken ledenwerving
 - o Overzicht contacten
 - o Aanvaarding nieuwe leden
- Stand van zaken werkgroepen binnen het VCM
 - o Werkgroep 'Communicatie'
 - o Werkgroep 'Mestverwerking'
 - o Werkgroep 'Certificatie'
 - o Werkgroep 'Energie'
 - o Werkgroep 'Financiële aspecten'
- Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'
 - o Koning Boudewijnstichting: 'Krachtvoer voor dialoog'
- Brochures
 - o Actualisatie 'Overzicht wetgeving eindproducten'
 - o Enquête operationele stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen - editie 2004
- Varia
- **Vergadering van 7 september 2004**
 - Agriflanders
 - Vereniging Mestverwerkers
 - Knelpuntennota 'Mestverwerking'
 - Strategische nota: leden ten opzichte van niet-leden
 - Website VCM
 - Studiedag VCM
 - Stand van zaken ledenwerving
 - o Overzicht contacten
 - o Aanvaarding nieuwe leden
 - Stand van zaken werkgroepen binnen het VCM
 - o Werkgroep 'Communicatie'
 - o Werkgroep 'Mestverwerking'
 - o Werkgroep 'Certificatie'
 - o Werkgroep 'Energie'
 - o Werkgroep 'Financiële aspecten'
 - Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'

- Brochures
 - o Actualisatie 'Overzicht wetgeving eindproducten'
 - o Enquête operationele stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen - editie 2004
 - o Enquête stand van zaken inzake mestscheiding in Vlaanderen
 - o Actualisatie brochure 'Exportregelgeving naar Frankrijk'
 - o Opmaak brochure 'Exportregelgeving naar Duitsland'
- **Vergadering van 19 november 2004**
 - Bestuur VCM
 - Aanvraag wijziging plaatsvervanger
 - Strategische nota: leden ten opzichte van niet-leden
 - Agriflanders: studiedag VCM
 - Knelpuntennota 'Mestverwerking': overleg met kabinet Peeters en kabinet Letermé
 - Stand van zaken ledenwerving
 - o Overzicht contacten
 - o Aanvaarding nieuwe leden
 - Stand van zaken werkgroepen binnen het VCM
 - o Werkgroep 'Communicatie'
 - o Werkgroep 'Energie'
 - o Werkgroep 'Financiële aspecten'
 - Projecten
 - o Interregproject 'Energie uit biomassa'
 - Brochures
 - o Enquête operationele stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen – editie 2004
 - o Brochure: 'Overzicht van de wetgeving bij afzet eindproducten mestverwerking'
 - Datum volgende Raad van Bestuur
 - Voortgangsrapport Mestbank
- **Vergadering van 20 december 2004**
 - Verkiezing voorzitter VCM
 - Aanvaarding nieuw lid (ALT)

2. ACTIVITEITEN SECRETARIAAT

Tijdens het tweede boekjaar als vzw heeft het VCM zijn bestaande taken verder uitgebouwd:

- stimuleren en ondersteunen van mestverwerkinginitiatieven - eerstelijnsadvies
- verrichten van beleidsondersteunend werk;
- vertegenwoordigingen in stuurgroepen en projecten;
- het coördineren van werkgroepen (werkgroep 'Certificatie', werkgroep 'Communicatie, werkgroep 'Energie', werkgroep 'Financiële aspecten', werkgroep 'Mestverwerking');
- informatieverbreiding (website VCM, elektronische nieuwsbrief, infodagen, ...);
- uitbouwen van het kenniscentrum inzake mestverwerking.

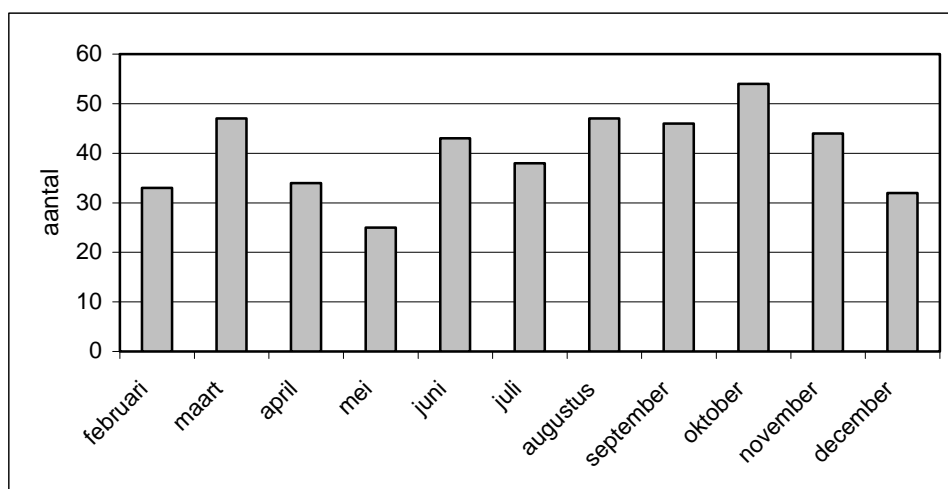
Daarnaast werden nieuwe accenten in de werking opgenomen:

- het uitbouwen van een bredere platformwerking door het aanspreken van nieuwe leden;
- de certificatie van eindproducten van de mestverwerking;
- de valorisatie van het energiepotentieel bij mestverwerking;
- het ondersteunen van de communicatie bij mestverwerking;
- het stimuleren van de coverwerking van andere organische stoffen in de mestverwerking;
- het stimuleren en ondersteunen van de export van mestverwerkingproducten.

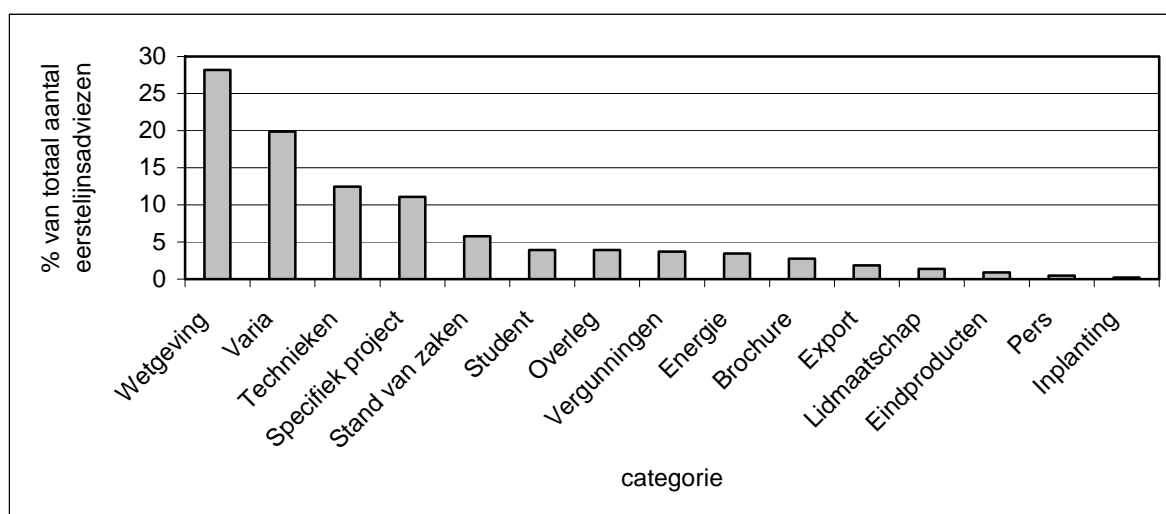
2.1. HET STIMULEREN EN ONDERSTEUNEN VAN MESTVERWERKINGS-INITIATIEVEN - EERSTELIJNSADVIES

Het verlenen van eerstelijnsadvies blijft een prioritaire taak van het coördinatiecentrum. In 2004 werden ruim 440 eerstelijnsadviezen per mail en per telefoon behandeld, met een gemiddelde van 40 per maand (figuur 1). Er was vooral vraag naar informatie met betrekking tot de vigerende wetgeving bij mestverwerking, bestaande technieken en lopende projecten. Ook worden er veel vragen gesteld naar de stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen. Een overzicht van de verschillende categorieën van eerstelijnsadvies is terug te vinden in figuur 2 als percentage van het totaal aantal verleende eerstelijnsadviezen.

Figuur 1: Overzicht van het aantal verleende eerstelijnsadviezen per maand in 2004



Figuur 2: Overzicht van de verschillende categorieën van eerstelijnsadvies als percentage van het totaal aantal verleende eerstelijnsadviezen in 2004



Daarnaast had het secretariaat ook dit jaar vele besprekingen met initiatiefnemers van mestverwerking. De initiatiefnemers waren zowel individuele landbouwers, coöperatieven, loonwerkers, mengvoederfabrikanten, afvalverwerkers, ...

Voor het mestverwerkingsproject van De Brabandere te Wingene, het project Biopower te Oostende, het project Conergie te Adegem en voor het project Gheros te Watou werd een overlegvergadering in het kader van de initiëring van een milieuvergunningaanvraag georganiseerd. Hierop werden alle adviesverlenende instanties uitgenodigd om een vlottere afhandeling van de vergunningsprocedure mogelijk te maken.

Naast de besprekingen met initiatiefnemers van mestverwerking organiseert het VCM ook overlegvergaderingen voor de bespreking van bepaalde nieuwe mestverwerkingstechnieken. In 2004 vonden vergaderingen plaats voor Foodchains, MTOF-Milieutechniek, Dewaele Technologies en MAE-schoteldroger.

Uit de vele individuele contacten van het VCM met de mestverwerkingssector werd in 2004 de noodzaak duidelijk om een organisatie van mestverwerkers op te richten. Het VCM heeft hiertoe initiatief genomen en voorafgaand aan de Werkgroep mestverwerking van 24 juni 2004 de geïnteresseerde mestverwerkers samengebracht. Na overleg hebben enkele verschillende operationele mestverwerkers het initiatief genomen tot de oprichting van de vakvereniging 'De Mestverwerkers'. De intentie van "De Mestverwerkers" is om 80 tot 90% van de operationele installaties te vertegenwoordigen.

2.2. VERRICHTEN VAN BELEIDSONDERSTEUNEND WERK

Jaarlijks schetst het VCM een beeld van de operationele stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen in de VCM-enquête. Daarnaast heeft het VCM in 2004 een knelpuntennota inzake mestverwerking opgemaakt. In 2004 heeft er specifieke communicatie plaatsgevonden naar het beleid betreffende deze twee documenten.

Het VCM heeft tevens op regelmatige basis ad hoc contacten met het Kabinet Leefmilieu en het Kabinet Landbouw waarbij knelpunten inzake mestverwerking worden besproken.

2.3. VCM-VERTEGENWOORDIGINGEN IN STUURGROEPEN EN PROJECTEN

2.3.1. AGRIV VZW

In 2004 sloot het VCM een wederzijds lidmaatschap af met Agriv vzw. Agriv is de Associatie voor Agro Industrie in Vlaanderen en bevordert de exportactiviteiten van de Vlaamse agro- en voedingsindustrie. Haar hoofdplicht is de technologische kennis in landbouw en voeding te helpen valoriseren in binnen- en buitenland. Haar activiteiten zijn vooral gericht op de ontwikkelingen en mogelijkheden in Centraal-en Oost-Europa.

Vermits eindproducten van de mestverwerking niet op Vlaamse cultuurgrond mogen worden afgezet en dus hoofdzakelijk geëxporteerd moeten worden buiten Vlaanderen, is een actieve ondersteuning van deze export door het VCM noodzakelijk.

Het VCM nam deel aan de Algemene Vergadering van Agriv op 2 september 2004.

2.3.2. BIOMASSAPLATFORM

Het Biomassaplatform is een initiatief van ODE en ANRE en wil de belangrijkste Vlaamse actoren op het domein van bio-energie, zowel op onderzoeks- als beleidsniveau samenbrengen.

Het Biomassaplatform vergaderde op 18 augustus 2004. In deze vergadering werden de resultaten van de studie over hernieuwbare warmte voorgesteld en besproken, gevolgd door een bespreking van de werking van het Biomassaplatform.

Het Biomassaplatform bestond in 2004 vijf jaar en werd omgevormd tot het 'Bio-energieplatform'. Het Bio-energieplatform heeft als voornaamste doelstelling de coördinatie van alle initiatieven rond bio-energie.

2.3.3. CERTIFICATIE VAN DE INSTALLATIES VOOR MESTVERWERKING (GMP-CERTIFICATIE SECTOR MESTVERWERKING)

Bij de wijzigingen van het mestdecreet in december 2003 werd volgende passage toegevoegd:

'Met het oog op het stimuleren van de bouw van verwerkingsinstallaties en het verhogen van de zekerheid voor de mestverwerkingsplichtige bepaalt de Vlaamse regering voor 1 oktober 2004 nadere regels inzake het certificeren van mestverwerkingsinstallaties, in het bijzonder betreffende de inhoud van de certificering, het verwerkingsaandeel van de mestverwerkingsinstallatie en het gebruik van de certificaten en de voorwaarden voor het gebruik.

Hiertoe heeft de Vlaamse Landmaatschappij aan Certipro de opdracht gegeven een studie uit te voeren om te onderzoeken op welke manier aan bovenstaand uitgangspunt op een doeltreffende wijze gestalte kan worden gegeven. Het VCM werd bij iedere vergadering tussen Certipro en de VLM betrokken om de ontwikkeling van de certificatie van de installaties (uitgewerkt door Certipro) en de certificatie van de eindproducten (in uitwerking door het VCM) zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Deze vergaderingen vonden plaats op 30 maart 2004, 27 april 2004, 8 juni 2004.

Er vond tevens een informatievergadering plaats op 15 juni 2004 om over de doelstellingen en voorbereidingen van deze certificatie te informeren. Het VCM heeft op deze informatievergadering tevens een toelichting gegeven betreffende de stand van zaken van de procedure voor de certificatie van de eindproducten van mestverwerking.

Deze certificatieprocedure voor de mestverwerkingsinstallaties werd ter goedkeuring voorgelegd in een adviesraad, bestaande uit vertegenwoordigers van alle betrokken partijen met een aanzienlijk belang in de desbetreffende certificatie. Een eerste vergadering van deze adviesraad vond plaats op 7 september 2004; een tweede vond plaats op 5 oktober 2004.

2.3.4. OVPG - WITBOEK VOOR TOELEVERANCIERS AAN DE PLANTAARDIGE PRODUCTIE

Het OVPG (Overlegplatform voor de Verwerking van Plantaardige Grondstoffen) startte in 2003 de uitwerking van een "Witboek voor toeleveranciers aan de plantaardige productie". Het witboek schetst de stand van zaken met betrekking tot de kwaliteitsborging en traceerbaarheid van alle toeleveranciers van de primaire plantaardige productie (zaaizaden, pootgoed, plantgoed, gewasbeschermingsmiddelen, minerale en organische meststoffen, loonwerk, transport en distributie). Begin 2004 werd de inhoud van het Witboek gefinaliseerd en voorgesteld op een overleg op 4 maart 2004 waarbij het VCM tevens aanwezig was.

Het VCM werd hiertoe uitgenodigd vermits het een procedure voor de certificatie van de eindproducten van de mestverwerking aan het uitwerken is. Daarover werd een korte vermelding gemaakt in dit witboek.

2.3.5. STUURGROEP BIOGAS-E

Biogas-E vzw is een initiatief van de Hogeschool West-Vlaanderen, departement PIH, opgestart in september 2004 met financiële steun van de Vlaamse Regering vanuit het 'Fonds voor Hernieuwbare Energie' voor een periode van twee jaar.

Biogas-E vzw wenst de activiteiten van het IWT-HOBU project 'Platform voor implementatie van anaërobe vergisting in Vlaanderen' (2000-2002) voort te zetten en uit te breiden. De doelstellingen van Biogas-E vzw zijn enerzijds het biogaspotentieel in Vlaanderen maximaal te benutten en anderzijds de initiatieven met betrekking tot anaërobe vergisting in Vlaanderen maximaal en objectief te begeleiden.

Het VCM is lid van de stuurgroep en die kwam in 2004 samen op 14 juli 2004 en 30 november 2004.

2.3.6. STUURGROEP OPSTELLEN VAN PROCEDURES VOOR HET METEN VAN LACHGAS- EN AMMONIAKEMISSIES BIJ VERSCHILLENDE MESTVERWERKINGSTECHNIEKEN

Bij het opstellen van een meetprotocol bij mestverwerking waren er nog veel onduidelijkheden met betrekking tot de wijze waarop de emissie aan lachgas en ammoniak het best gemeten worden. Het VITO heeft daarom in opdracht van AMINAL een studie uitgevoerd betreffende het opstellen van procedures voor het meten van lachgas- en ammoniakemissies bij verschillende mestverwerkingstechnieken.

De doelstelling van dit onderzoek was om voor een selectie van veel gebruikte mestverwerkingstechnieken een aantal meetprocedures vast te leggen die voor alle betrokken partijen aanvaardbaar zijn, en de nodige garanties verschaffen omtrent de volledigheid van de stikstofbalans.

Dit onderzoek liep van 1 maart 2004 tot 20 oktober 2004. Het VCM maakte deel uit van de stuurgroep die samenkwam op 1 april 2004, op 5 juli 2004 en op 21 september 2004.

2.3.7. STUURGROEP STIM-PROJECT

Het project STIM (Stimulering Innovatieve Mestverwerking) is een gezamenlijk initiatief van Boerenbond en KATHO - campus Roeselare, gestart in februari 2003 en voor een periode van vier jaar. De opzet is landbouwers te stimuleren tot samenwerking om mest op een economisch haalbare wijze te verwerken.

De activiteiten van STIM-mestverwerking worden opgevolgd door een stuurgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van overheidsinstanties, het VCM en de mestverwerkers zelf.

Het VCM nam deel aan de stuurgroepvergaderingen op 16 maart 2004, op 22 juni 2004 en op 26 oktober 2004.

2.3.8. STUURGROEP VALORISATIE RESTEFFLUENTEN - BODEMKUNDIGE DIENST VAN BELGIË

In opdracht van de Mestbank voerde de Bodemkundige Dienst van België samen met vzw West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten en vzw Interprovinciaal Proefcentrum voor Aardappelteelt een onderzoeksopdracht uit met betrekking tot de valorisatie van resteffluenten van mestverwerkingsinstallaties. Het project had als doel de landbouwkundige, milieukundige en bodemkundige effecten in de land- en tuinbouw na te gaan als gevolg van het gebruik van resteffluenten van mestverwerkingsinstallaties. Hierbij werden volgende producten onderscheiden: de dunne fractie na mestscheiding, het effluent na een biologische en effluenten die nog een verdere behandeling hebben ondergaan. De invloed van deze bemestingen werd bestudeerd via proefveldonderzoek. In het kader van dit onderzoek werd tevens een Code van Goede Landbouwpraktijken opgesteld voor het gebruik van resteffluenten van de mestverwerking in de land- en tuinbouw.

Dit onderzoek liep van 1 december 2002 tot 30 november 2004. Het VCM maakte deel uit van de stuurgroep die samenkwam op 24 mei 2004 en op 22 november 2004 waarbij de stand van zaken in het onderzoek en de resultaten werden besproken.

2.3.9. PROJECTGROEP VALORISATIE RESTEFFLUENTEN - ALT

Het project 'Resteffluent afkomstig van mestverwerking optimaal inpassen in de bemestingsstrategie van grasland- en maïspcelen' is een ALT-demonstratieproject, dat aangevraagd en uitgevoerd wordt door het Landbouwcentrum voor Voedergewassen vzw. De inhoudelijke coördinatie gebeurt door de Bodemkundige Dienst van België. Dit project loopt van 1 januari 2004 tot 31 december 2005.

Het doel van dit project is aan te tonen hoe de verschillende resteffluenten van de mestverwerking optimaal in de bemesting worden ingepast binnen de MAP-normen zodat de algemene landbouwkundige en milieukundige doelstellingen bereikt worden.

Het VCM is lid van de projectgroep en deze kwam op 21 december 2004 een tweede maal samen om de resultaten van het eerste proefjaar te bespreken.

2.3.10. PLATFORM ORGANISCHE EN BIOLOGISCHE NEVENSTROMEN

Het IWT-VIS project "Stimuleren van technologische verwerkingscapaciteiten voor organisch-biologische nevenstromen van de voedingsindustrie door innoverende samenwerkingsverbanden" is een gezamenlijk initiatief van Fevia Vlaanderen en de Hogeschool West-Vlaanderen, Departement PIH gestart in maart 2003 en loopt over een periode van 2 jaar.

De doelstelling van dit project is om voor de zowat 5 miljoen ton organisch biologisch materiaal als nevenstroom van de voedingsindustrie in Vlaanderen een alternatieve be- en verwerking te zoeken, te ontwikkelen en de nodige capaciteiten uit te bouwen.

Het VCM maakt deel uit van het begeleidingsplatform dat samenkwam op 17 juni 2004 en 26 november 2004.

2.4. HET COÖRDINEREN VAN WERKGROEPEN

2.4.1. WERKGROEP CERTIFICATIE

Voor de opmaak van een procedure voor de certificering van de eindproducten van de mestverwerking heeft het VCM de werkgroep 'certificatie' opgericht. Aan deze werkgroep nemen zowel wetenschappers, overheidsinstanties als de mestverwerkers zelf deel. De werkgroep 'certificatie' vormt een breed draagvlak voor het opstellen van het bestek. Problemen en knelpunten worden vroegtijdig besproken in de werkgroep met de bedoeling een praktisch bruikbare, door alle actoren gedragen certificatie te ontwikkelen. De werkgroep heeft een adviserende rol, terwijl de concrete beslissingsbevoegdheid bij de raad van bestuur en het dagelijks bestuur van het VCM ligt.

In 2004 werden twee werkgroepvergaderingen 'certificatie' georganiseerd op 25 maart 2004 en op 10 mei 2004. Naast deze werkgroepvergaderingen vond parallel overleg plaats met de verschillende bevoegde overheden bij de afzet van deze eindproducten zoals de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de Mestbank.

Foto 2: Opslag van eindproduct van mestverwerking



De verschillende werkgroepvergaderingen en overlegvergaderingen met bevoegde overheidsinstanties hebben in 2004 geleid tot een ontwerpversie van de procedure voor certificatie, die in 2005 nog verder wordt uitgebouwd en vervolledigd.

2.4.2. WERKGROEP MESTVERWERKING

Het VCM heeft in 2004 de werkgroep 'Mestverwerking' opgericht waarbinnen actuele ontwikkelingen op het gebied van mestverwerking besproken worden met alle mestverwerkers in Vlaanderen, de constructeurs van mestverwerkingsinstallaties en alle leden van het VCM. Het VCM beoogt met deze werkgroep het creëren van een informatief platform tussen de mestverwerkers onderling en tevens tussen de mestverwerkers en anderen actoren in de landbouwsector.

Tijdens het tweede boekjaar van de vzw vond één werkgroepvergadering 'Mestverwerking' plaats op 24 juni 2004 waarbij een olijsting gemaakt werd van alle knelpunten inzake mestverwerking ter voorbereiding van de VCM-knelpuntennota 'Mestverwerking'.

De werkgroep 'Mestverwerking' droeg tevens bij tot het ontstaan van de vakvereniging 'De Mestverwerkers' in 2004.

2.4.3. WERKGROEP ENERGIE

Het VCM heeft in 2004 de werkgroep 'Energie' opgericht waarbinnen de actuele ontwikkelingen op het gebied van energieopwekking uit biomassa en het gebruik van warmtekrachtkoppeling in de mestbe- en -verwerking besproken worden.

In 2004 vond één werkgroep 'Energie' plaats op 16 september 2004 met naast de leden en de producenten eveneens de energieleveranciers. Daarbij werd ter voorbereiding van een VCM-nota een olijsting gemaakt van alle knelpunten bij de energieopwekking uit biomassa, de handel in groene stroom en certificaten en het gebruik van warmtekrachtkoppeling.

Foto 3: De energieproductie van dierlijke mest



2.4.4. WERKGROEP COMMUNICATIE

Het VCM heeft in 2004 de werkgroep 'Communicatie' opgericht. Deze werkgroep heeft tot doel de communicatie rond mestverwerking uit te werken. Deze communicatie bevindt zich op meerdere niveaus. Een eerste niveau is de pro-actieve en crisiscommunicatie bij de inplanting van een mestverwerkingsinstallatie. Het VCM zal in 2005 hieraan specifieke aandacht besteden. Een tweede niveau is de communicatie met betrekking tot de eindproducten van mestverwerking als waardevolle organische meststoffen.

Naar aanleiding van een project gerealiseerd met de steun van de Koning Boudewijnstichting heeft het VCM een dialoog opgestart tussen de verschillende betrokken actoren bij de afzet van eindproducten van mestverwerking naar niet-cultuurgronden in Vlaanderen.

Bij de uitwerking van dit project werden twee werkgroepvergaderingen 'Communicatie' georganiseerd op 15 april 2004 en op 9 december 2004. Tijdens de eerste werkgroepvergadering werd met een aantal communicatiespecialisten de methodiek van deze dialoog besproken. De tweede werkgroepvergadering omvatte de dialoog tussen alle betrokken actoren. Meer informatie over dit project vindt u terug bij het hoofdstuk 'Projecten'.

Foto 4: Eindproduct van de mestverwerking



2.4.5. WERKGROEP FINANCIËLE ASPECTEN

Het VCM heeft in 2004 de werkgroep 'Financiële aspecten' opgericht waarbinnen de aspecten met betrekking tot de investeringen in en de rendabiliteit van de mestverwerking in Vlaanderen worden besproken.

Tijdens het tweede boekjaar van de vzw vond één werkgroep 'Financiële aspecten' plaats op 29 september 2004 waarbij de 4 belangrijkste landbouwbanken (Fortis, ING, KBC en Landbouwkrediet) een duidelijk standpunt formuleerden met betrekking tot de financiering van de mestverwerking in Vlaanderen. Dit standpunt werd via elektronische nieuwsbrief en persbericht verspreid. Hierbij een overzicht van de belangrijkste conclusies.

'Het huidige mestdecreet in het algemeen en het principe van de 'verwerkingsplicht' in het bijzonder heeft een onvoldoend economisch onderbouwd draagvlak. De (volledige) verwerking van varkensmest blijkt economisch onverantwoord vermits de huidige totale verwerkingskosten van ruwe varkensmest (25 à 30 €/ton zoals blijkt uit de studie 'Mestverwerking op het landbouwbedrijf: mogelijkheden en kostprijs' uitgevoerd door het VCM in samenwerking met STIM) het gemiddelde arbeidsinkomen in de sector van de laatste 10 tot 20 jaar benaderen. Bovendien legt de verwerkingsplicht veelal een zware hypotheek op de toekomst van juist de economisch leefbare 'grotere' bedrijven en de jonge groeiende bedrijven.

Eveneens zijn investeringen in mestverwerking, en zelfs investeringen in het algemeen voor zover het de intensieve veelteelt betreft, door het grote aantal onzekerheden voor zowel de investeerder als de kredietverstrekker bijzonder risicovol. De belangrijkste knelpunten hierbij zijn o.a. het onstabiele wettelijke kader zonder langetermijnvisie, de onzekere prijsvorming van varkensvlees en grondstoffen, de moeilijkheden bij het bestendigen van de aanvoer van mest en de afvoer van eindproducten, de onzekere evolutie van de dierlijke mestproductie in Vlaanderen.

Door de vele onzekerheden in de sector en de hoge kostprijs van de verwerking van varkensmest kiest de verwerkingsplichtige landbouwer in de praktijk nog vaak voor het betalen van de superheffing in plaats van te investeren in een mestverwerkingsinstallatie. Het niet voldoen aan de mestwetgeving kan echter zware gevolgen hebben voor het behoud en de verlenging van bestaande milieuvergunningen en de kredietverstrekking door de financiële instelling bij nieuwe investeringen.

Een aanzienlijke vereenvoudiging van de vergunningsproblematiek en het op elkaar afstemmen van de diverse wetgevingen moet leiden tot maximale rechtszekerheid en zo tot een vlottere beoordeling van de ingediende kredietvragen.

De banksector is van mening dat onverwijld verder moet worden gezocht om het overschot aan mineralen op een andere, meer economisch verantwoorde manier aan te pakken. Het bekijken van de problematiek op Vlaams niveau (niet op bedrijfsniveau), waarbij de marktregulerende werking tussen de varkens- en pluimveesector maximaal kan spelen (maximale substitutie?) is een mogelijkheid. Het gebruik op landbouwgrond van een kg N en kg P₂O₅ afkomstig van varkens en pluimvee is immers gelijk. Oordeelkundige afzet van mest (mineralen), zowel naar Vlaamse cultuurgrond als niet-cultuurgrond of via export, moet de bepalende factor zijn.

De overheid dient eveneens ten volle de mogelijkheden te onderzoeken om de nieuwe investeringen te ondersteunen door middel van het verstrekken van subsidies en risicokapitaal en bestaande mestverwerkingsinstallaties te belonen door het invoeren van bonusmaatregelen.

Op het VCM overleg betreffende de "Knelpuntennota: Mestverwerking" van 5 november 2004 met het Kabinet Leefmilieu, de Mestbank en de Permanente Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij Europa werd het standpunt van de banksector reeds toegelicht.'

2.5. INFORMATIEVERSPREIDING

2.5.1. VCM-SNELBERICHTEN

Om de leden van het VCM up-to-date op de hoogte te houden betreffende de mestverwerking in Vlaanderen en interne aangelegenheden van het VCM stuurt het secretariaat regelmatig elektronische snelberichten. Gedurende het tweede boekjaar van de vzw werden negen snelberichten verstuurd.

2.5.2. VCM-ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEVEN

De elektronische nieuwsbrieven van het VCM kennen een groot succes. Reeds meer dan 1.000 personen hebben zich aangemeld om de elektronische nieuwsbrief gratis te ontvangen. Via deze elektronische weg verspreidt het secretariaat de nieuwste informatie over wijzigingen van wetgeving, stand van zaken van mestverwerking, studiedagen, ... Van januari tot december 2004 heeft het VCM 14 elektronische nieuwsbrieven verstuurd (tabel 1).

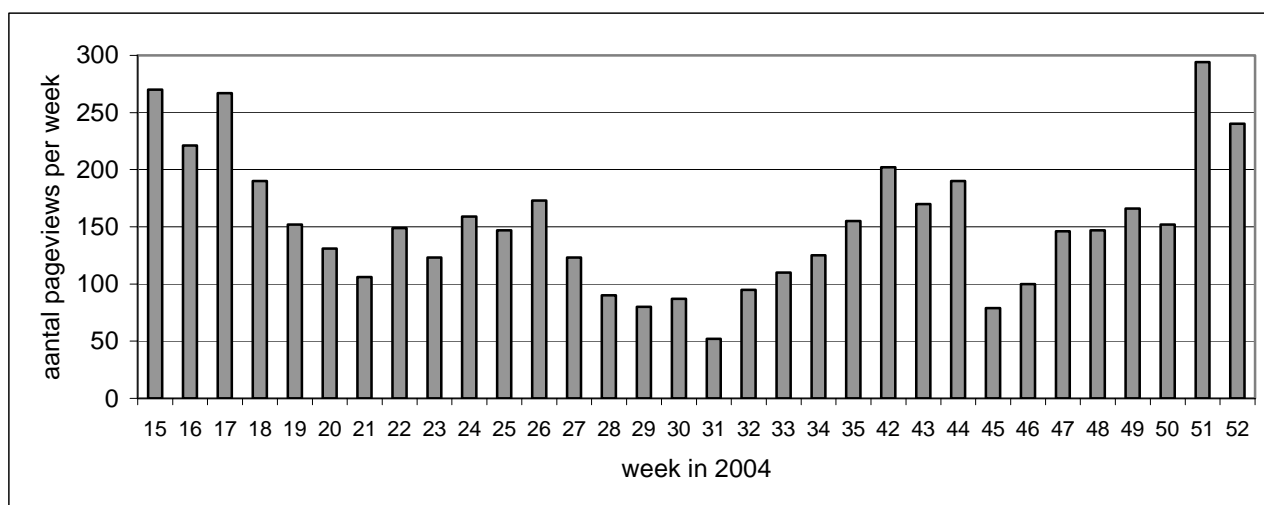
Tabel 1: De door het VCM verstuurd elektronische nieuwsbrieven (januari - december 2004)

Nummer elektronische nieuwsbrief	Datum	Onderwerp
37	januari	<ul style="list-style-type: none"> • VCM-infonamiddag op Agribex
38	31 januari	<ul style="list-style-type: none"> • Afscheid medewerker VCM
39	16 april	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal mestverwerkingsplichtige bedrijven in Vlaanderen • Le nouveau VCM est arrivé! • Het VCMvzw neemt sterke uitbreiding
40	26 mei	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe medewerker bij VCM • Informatievergadering certificatie
41	13 augustus	<ul style="list-style-type: none"> • Uitnodiging proefveldbezoek maïs te Geel
42	13 september	<ul style="list-style-type: none"> • Voorstelling nieuwe VCM-website
43	22 september	<ul style="list-style-type: none"> • Knelpunten bij mestverwerking
44	29 oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Energie uit biomassa
45	2 december	<ul style="list-style-type: none"> • Wetgeving bij eindproducten van mestverwerking
46	14 december	<ul style="list-style-type: none"> • VCM-studievoormiddag 'Export eindproducten mestverwerking: de knepen van het vak!'
47	15 december	<ul style="list-style-type: none"> • Stand van zaken operationele mestverwerking in Vlaanderen – VCM-enquête
48	17 december	<ul style="list-style-type: none"> • Financiering mestverwerking in Vlaanderen standpunt VCM-werkgroep 'Financiële aspecten'
49	22 december	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe voorzitter bij het VCM!
50	22 december	<ul style="list-style-type: none"> • Eindejaarswensen

2.5.3. VCM-WEBSITE

De VCM-website (www.vcm-mestverwerking.be) blijft een druk bezochte stek voor wie op zoek is naar informatie over mestverwerking. Sinds de opstart van de VCM-website in maart 2001 werden eind 2004 meer dan 38.000 bezoekers geteld.

De VCM-website telt gemiddeld 28 bezoekers per dag (uitgedrukt in pageviews per dag) en dit vooral op weekdays van 8 uur 's morgens tot 23 uur 's avonds. 86 % van de bezoeken komen uit België, 9 % uit Nederland. De VCM-website wordt het meest bezocht via de Google-zoekmachine met de zoekwoorden: 'vcm' en 'mestverwerking'. In figuur 3 wordt een overzicht gegeven van het aantal pageviews per week voor een aantal weken in 2004.

Figuur 3: Overzicht van het aantal pageviews per week voor een aantal weken in 2004

In september 2004 werd de vernieuwde VCM-website online geplaatst. Bij de rubrieken bovenaan de homepagina 'Structuur VCM', 'Doelstellingen', 'Leden VCM', 'Persdossier', 'Agenda' en 'Contact' is meer informatie terug te vinden over het VCM als organisatie. Bij de rubrieken links van de homepagina 'Nieuw', 'Wetgeving', 'Cijfers', 'Technieken', 'Projecten', 'Certificatie', 'Publicaties', 'Vraag en Aanbod', 'Nuttige Links', 'Adressen', 'FAQ' is meer informatie terug te vinden over mestverwerking en aanverwante aspecten.

Foto 5: De VCM-website



2.5.4. VCM-PUBLICATIES

2.5.4.1. Enquête: operationele stand van zaken van mestverwerking in Vlaanderen

Het VCM schetst aan de hand van een jaarlijkse enquête een beeld van de mestverwerkingscapaciteit die in Vlaanderen op vandaag operationeel is. Hiervoor worden alle houders van een milieuvergunning voor mestverwerking aangeschreven. In 2004 werd de operationele capaciteit nagegaan voor de periode van 1 juli 2003 tot en met 30 juni 2004.

Uit de resultaten blijkt dat de totale operationele verwerkingscapaciteit voor varkens- en pluimveemest de mestverwerkingsplicht benadert, met name 8 miljoen kg fosfaat. Voor stikstof zou er 14,2 miljoen verwerkt moeten worden, terwijl er in Vlaanderen blijkens de resultaten van de enquête en de daarop uitgevoerde berekeningen een capaciteit van 11,9 miljoen stikstofverwerking uit varkens- en pluimveemest, zou aanwezig zijn.

Per diersoort bekeken zijn er nog wel duidelijk tekorten voor de verwerking van varkensmest. Door de mogelijkheid tot substitutie van verwerkingsplichtige varkensmestnutriënten door niet-verwerkingsplichtige pluimveemestnutriënten wordt dat voor een deel verholpen.

Toch blijven een groot aantal verwerkingsplichtige bedrijven en vooral varkenshouders geconfronteerd met het betalen van een superheffing omdat ze niet voldoen aan hun mestverwerkingsplicht. Dat mestverwerkingsinstallaties moeilijk te realiseren zijn, blijkt uit de vele knelpunten waarmee de sector vandaag geconfronteerd wordt. Deze knelpunten werden door het VCM opgelijst in zijn knelpuntennota en bezorgd aan onder andere het kabinet Leefmilieu en Landbouw. In een daaropvolgend overleg met het kabinet Leefmilieu werd aangedrongen op een dringende oplossing voor deze knelpunten.

De verwerking van varkensmest is in vergelijking met voorgaande VCM-enquêtes toegenomen, vooral de verwerking van de dunne fractie door middel van een biologische behandeling. De verwerking van dikke fractie is afgenomen doordat de mestverwerkingsplichtige minder mestscheiding toepast in vergelijking met vroeger. De moeizame aanvoer van dikke fractie naar grootschalige mestverwerkingsinstallaties was eind 2003 al voelbaar en deze trend heeft zich in het voorjaar van 2004 voortgezet. De verwerking van pluimveemest omvat zowel de verwerking met export als de export van ruwe mest en deze twee vormen van verwerking zijn toegenomen.

Foto 6: Biologische verwerking van dunne fractie van varkensmest



De resultaten van deze VCM-enquête werden opgenomen in het Voortgangsrapport van de Mestbank betreffende het mestbeleid in Vlaanderen van 2004. De volledige enquête kunt u downloaden vanaf de homepagina van de VCM-website www.vcm-mestverwerking.be.

2.5.4.2. VCM-knelpuntennota 'Mestverwerking'

Bij de uitwerking en realisatie van een mestverwerkingsproject heeft elke initiatiefnemer te kampen met een aantal knelpunten. Deze knelpunten zijn in hoofdzaak gerelateerd met de geldende wetgeving en randvoorwaarden en werken in meer of mindere mate vertragend op het tot stand komen van voldoende verwerkingscapaciteit in Vlaanderen.

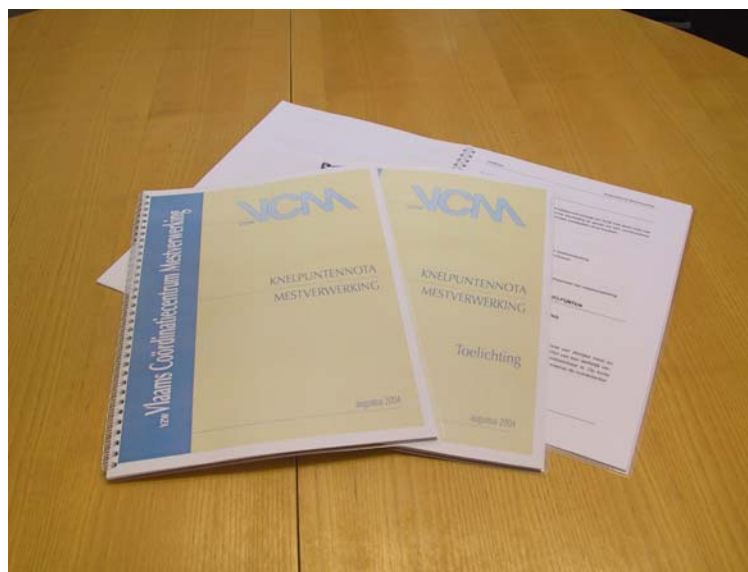
De belangrijkste knelpunten werden opgelijst in de VCM-knelpuntennota 'Mestverwerking' en bezorgd aan de politieke wereld. Deze nota is gebaseerd op de vele contacten die het VCM heeft met de mestverwerkingssector en werd samengesteld in overleg met de leden van het VCM; dat zijn zowel overheidsdiensten als organisaties uit de agrarische sector.

De knelpunten hebben betrekking op de vergunningen voor mestverwerking, de financiering van mestverwerking, de afzet van eindproducten en andere wetgevende aspecten:

- Vergunningen voor mestverwerking
Bij de milieu- en stedenbouwkundige vergunning vormen de opmaak van een sluitende nutriëntenbalans en het vinden van geschikte inplantingsplaatsen voor mestverwerking een probleem. Daarnaast zou het debat moeten worden gevoerd om een meer flexibele bedrijfs groei, op voorwaarde van verwerking van de extra geproduceerde mest, toe te laten zonder de Europese doelstellingen inzake emissies en nitraatuitspoeling uit het oog te verliezen.
- Financiering van mestverwerking
Momenteel bestaan er geen kanalen om mestverwerkingsprojecten te subsidiëren en wordt het financieren van nieuwe initiatieven bemoeilijkt door de vele onzekerheden in de sector. Bovendien zou voor mestverwerking het BTW-tarief van 6 % moeten gelden in plaats van 21 %.
- Afzet van eindproducten
Het slagen van de mestverwerking hangt sterk af van het vinden van een geschikte afzet voor de eindproducten. Voor de afzet naar Wallonië moeten de besprekingen opnieuw opgestart worden.
- Andere wetgevende aspecten
 - Een stabiele wetgeving met langetermijnvisie is vereist om de mestverwerkingssector voldoende zekerheid te kunnen geven om te investeren.
 - De huidige mestverwerkingsplicht en het strafstelsel van superheffingen moeten als beleidsinstrument ter discussie worden gesteld omdat de vooropgestelde doelstellingen nog niet zijn gehaald. Bovendien zou mestverwerking gekoppeld moeten worden aan bonusmaatregelen voor de initiatiefnemer.

- Bij de wijziging van het mestdecreet eind 2003 (MAPII-ter) werd de mogelijkheid tot uitstel en eventueel afstel van de betaling van de superheffing opgenomen. Concrete bepalingen hieromtrent worden veel te laat vastgelegd.
- Om de mestverwerking verder te stimuleren, moet het mogelijk zijn om het gebruik van chemische meststoffen geheel of gedeeltelijk te vervangen door de oordeelkundige aanwending van kwalitatief hoogwaardige eindproducten van de mestverwerking.

Foto 7: De VCM-knelpuntennota



Het VCM wou met deze knelpuntennota een aanzet geven tot een constructieve dialoog met alle betrokken partijen om een stimulerend, duurzaam en werkbaar MAP III uit te bouwen waarbij mestverwerking een belangrijke pijler blijft binnen het mestbeleid.

Het VCM vormt een uniek overlegplatform met vele partners en is een geschikt forum om de problemen in de mestverwerking bespreekbaar te maken. Dit overleg blijft cruciaal ter ondersteuning van de mestverwerking in het bijzonder en de landbouw in het algemeen. Onder meer door toedoen van het VCM werden in het verleden al vele knelpunten inzake mestverwerking via een constructieve dialoog opgelost.

Deze knelpuntennota werd onder andere bezorgd aan alle politieke partijen, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid Yves Leterme, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Kris Peeters, Vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel Fientje Moerman, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen en de voorzitters van de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed Patrick Lachaert en de subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid Jos De Meyer.

De VCM-knelpuntennota werd ook integraal opgenomen als bijlage bij het Voortgangsrapport van de Mestbank inzake het mestbeleid in Vlaanderen van 2004.

2.5.4.3. VCM-brochure: 'Overzicht van de wetgeving bij eindproducten van de mestverwerking'

Op de eindproducten van mestbe- en mestverwerkingsinstallaties zijn zowel op Europees, federaal en regionaal vlak verschillende regelgevingen van toepassing. Op Europees vlak gelden de Verordening (EG) nr. 1774/2002 en de Transportverordening. Op federaal niveau is het Koninklijk Besluit van 07/01/1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teelsubstraten van kracht, terwijl op regionaal vlak het Meststoffendecreet en het VLAREA van toepassing zijn.

Deze verschillende regelgevingen leiden vaak tot onduidelijkheden in de sector. Hiertoe heeft het VCM een nieuwe brochure 'Overzicht van de wetgeving bij eindproducten van de mestverwerking' gepubliceerd als actualisatie van de vroegere VCM-brochure 'Overzicht wetgeving eindproducten - jaar 2001'.

In deze brochure wordt een uitgebreide uitleg gegeven bij iedere bovenvermelde wetgeving, aangevuld met vele praktische tips. Er wordt tevens een onderscheid gemaakt tussen de verschillende soorten eindproducten (verwerkte dierlijke mest, co-verwerkte mest en niet-verwerkte mest) en tussen export buiten Vlaanderen of afzet naar niet-cultuurgrond binnen Vlaanderen.

2.5.5. VCM-STUDIEDAGEN

Tijdens het tweede boekjaar van de vzw heeft het VCM één studienamiddag georganiseerd en dat naar aanleiding van Agribex 2004. Deze studienamiddag vond plaats op 11 februari 2004 en was opgebouwd uit drie delen. Eerst werd het 'nieuwe' VCM voorgesteld. Daarna kwamen drie sprekers aan bod over de energiewaardering van mest met daarop aansluitend een debat betreffende 'mestverwerking: middel of lapmiddel in het MAP-beleid?' met panelleden uit de overheid, de milieubeweging en de landbouwsector.

Foto 8: Debat 'mestverwerking: middel of lapmiddel in het MAP-beleid' met (vlnr) Ludwig Lauwers (CLE), Bert Bohnen (Boerenbond), Hubert Vandeputte (Bemefa), Dirk Struyf (Mestbank) en Bart Martens (Bond Beter Leefmilieu)



Met de informatiedagen beoogt het VCM meerdere doelstellingen:

- informatie verstrekken aan een gericht doelpubliek over mestverwerking en aanverwante aspecten;
- mestverwerkers groeperen, onderlinge contacten bevorderen en brainstormen over een gezamenlijke aanpak;

De VCM-studiedagen kennen telkens een opkomst van ongeveer 100 deelnemers en ook deze infodag vormde hierop geen uitzondering.

Foto 9: VCM-studiedag op Agribex 2004



2.5.6. TOELICHTINGEN

De VCM-medewerkers gaven in 2004 meerdere toespraken over de activiteiten van het VCM en een stand van zaken van mestverwerking in Vlaanderen (tabel 2).

Tabel 2: Overzicht van de toespraken van het VCM

Datum	Plaats	Onderwerp
11 februari	VCM-studienamiddag op Agribex	'Nieuwe accenten in de werking van het VCM'
22 april	LTI Sint Isidorus te Sint-Niklaas	Gastcollege mestverwerking
18 mei	2 ^e en 4 ^e Commissie van de Provincieraad van Provincie West-Vlaanderen	Toelichting over het VCM
15 juni	Informatienamiddag certificatie bij VITO te Mol	'Certificatie eindproducten mestverwerking'
23 augustus	Proefveldbezoek maïs te Geel	'Mestverwerking in Vlaanderen: overzicht mestscheidings- en mestverwerkingstechnieken'
11 oktober	Lunching Conference te Heerenveen	'Biomass for Energy West Flanders'
19 oktober	4 ^e Commissie van de Provincieraad van Provincie West-Vlaanderen	'Biomass for Energy West-Vlaanderen'

2.5.7. VCM OP AGRIBEX 2004

Op de internationale landbouwbeurs Agribex stond in 2004 het thema 'mestverwerking' centraal (9 tot en met 15 februari 2004). Hiertoe werd een mestverwerkingseiland gerealiseerd met de groepering van verschillende mestverwerkingsystemen en organisaties die betrokken zijn bij de verwerking van dierlijke mest, waaronder het VCM. Dit initiatief werd gecoördineerd door VEVA, de Vereniging voor Varkenshouders.

Naar aanleiding van het mestverwerkingseiland werd een gemeenschappelijke brochure opgesteld door de 12 standhouders van het mestverwerkingseiland. Ze werd voorafgaand aan de beurs verspreid onder 10.500 geïnteresseerden. Deze brochure omvatte de beschrijving van iedere deelnemer met daarnaast drie artikels rond een specifiek thema bij mestverwerking, verzorgd door het VCM, DLV en de Bodemkundige Dienst. Het VCM-artikel handelde over de stand van zaken in de mestverwerking in Vlaanderen en de wijziging van het mestdecreet in december 2003.

Op de stand van het VCM waren 14 mestverwerkingsystemen in woord en beeld gebracht aan de hand van korte bedrijfsvideoprojecties. Zo kon de bezoeker deze mestverwerkingsystemen in situ bekijken en vergelijken. Volgende systemen waren te bezichtigen:

1. Bio Armor
2. Bio Noord
3. Compofert
4. Danis Mestverwerking
5. Dumoulin - Farmers Freedom
6. EDW
7. Ecomac
8. Euromatic
9. FAP
10. Flanamat
11. Hendix-Haeck - Innova
12. Maes Piet & Carl
13. Trevi
14. Smelox - Ostyn

In het kader van deze beursdeelname werd tevens een promotiefilm van het VCM opgenomen waarbij gedurende een vijftal minuten de werking en doelstellingen van het VCM worden toegelicht.

Daarnaast was op de VCM-stand informatie terug te vinden over de stand van zaken inzake mestverwerking in Vlaanderen en werd de nieuwe brochure 'Mestverwerking op het landbouwbedrijf: mogelijkheden en kostprijs' voorgesteld, die opgemaakt werd door het VCM in samenwerking met STIM.

Het mestverwerkingseiland kende een grote respons. Het gros van de standhouders had, naar eigen zeggen een succesvolle beurs. Ook voor het VCM was Agribex de uitgelezen kans om het nieuwe VCM en het nieuwe gezicht van het VCM aan het brede publiek voor te stellen.

Naast mestverwerkers kwamen ook niet-mestverwerkers een kijkje nemen op de stand van het VCM zoals wetenschappers, medewerkers van overheidsdiensten, vakorganisaties, financiële instellingen, studenten, niet-verwerkingsplichtige landbouwers, overheden, buitenlandse afnemers van eindproducten, voederfabrikanten, ...

Foto 10: VCM-stand op Agribex 2004



2.6. KENNISCENTRUM MESTVERWERKING

Het VCM tracht op alle mogelijke manieren op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen inzake mestverwerking en dat door bedrijfsbezoeken, projectwerking, bezoeken aan beurzen, deelname aan studiedagen en vergaderingen en contacten met buitenlandse organisaties.

2.6.1. **BEDRIJFSBEZOEKEN**

Aan verscheidene mestverwerkingssystemen werd een bedrijfsbezoek gebracht:

- Maes Piet en Karl, Lendeledede
- Bio Noord, Brecht
- Ysebaert, Dentergem
- Compofert, Kallo
- Ivan Tolpe, Eernegem
- Thierry Janssens, Aalter
- NV Dedevee, Alveringem
- Biomast, Sint-Elooiswinkel
- Bio Armor, Langemark en Sint-Elooiswinkel
- Jos Renders, Oostmalle
- Weco Biosol, Retie
- Danis, Izegem

Foto 11: Opslag van dikke fractie na scheiding



2.6.2. PROJECTWERKING

Het werken rond projecten binnen het vzwVCM heeft verschillende doelstellingen:

- het verzamelen van kennis en know how over mestverwerking en aanverwante aspecten;
- het opdoen van praktijkervaring;
- het leggen van nieuwe contacten;
- het bevorderen van de communicatie;
- het geven van signalen voor de haalbaarheid van technieken;
- een financiële ondersteuning van het VCM in zijn werking.

2.6.2.1. Project 'Mogelijkheden, beperkingen, vereisten en impulsen voor de export van dierlijke mest naar het buitenland en overzeese gebieden' - in uitwerking

In het kader van het project 'Mogelijkheden, beperkingen, vereisten en impulsen voor de export van dierlijke mest naar het buitenland en overzeese gebieden' van professor Tollens van de Katholieke Universiteit Leuven werd als amendering het uitwerken van een certificering voor de eindproducten van de mestverwerking gevraagd. Deze opdracht werd door professor Tollens uitbesteed aan het VCM, gezien de neutraliteit van het VCM (vzw, alle betrokkenen aanwezig in het bestuur, ...) en aangezien het VCM in de toekomst een loketfunctie kan uitbouwen rond deze certificering.

De opdracht van dit onderzoeksproject bestaat erin een certificaat uit te bouwen op basis van bestaande regelgevingen van de verschillende overheden (VLM, OVAM, FAVV, ...) met de bedoeling één certificaat te creëren dat garanties biedt voor alle administratieve verplichtingen die opgelegd worden bij het exporteren van mestverwerkingseindproducten.

Voor het opstellen van de procedure voor de certificering van de eindproducten van de mestverwerking werd binnen het VCM de werkgroep 'certificatie' opgericht eind 2003. Een tweede en een derde werkgroep vonden plaats in de loop van 2004. Het VCM beoogt een certificatieprocedure voor de eindproducten van de mestverwerking aan te bieden tegen eind 2005-begin 2006.

2.6.2.2. Krachtvoer voor dialoog (Koning Boudewijnstichting) - in uitwerking

Het project “Dialoog rond eindproducten van de mestverwerking” is een project gerealiseerd met de steun van de Koning Boudewijnstichting en kadert binnen de oproep “Krachtvoer voor dialoog”.

Een eerste doelstelling van dit project is het opstarten van een communicatie met en tussen verschillende actoren betrokken bij de valorisatie en afzet van eindproducten van mestverwerking. Hiertoe worden volgende stakeholders beoogd:

- de eindconsument;
- de akkerbouwer;
- de producent / mestverwerker;
- de meststoffenindustrie;
- milieu- en natuurverenigingen;
- de wetenschap;
- de overheid.

Een tweede doelstelling is de promotie van kwaliteitsvolle en hoogstaande organische meststoffen, afkomstig van de mestverwerking.

Tijdens het project ‘Dialoog rond eindproducten van mestverwerking’ werd de dialoog opgedeeld in een aantal focusgroepen en een globaal discussieforum. Tijdens de verschillende focusgroepen werd een bepaald deelaspect (wetgeving, afzet, bijproduct van het productieproces) besproken. Daarna werden de resultaten van de verschillende focusgroepen toegelicht en verder besproken in een globaal discussieforum met alle betrokken actoren.

Het globaal discussieforum vond plaats op 9 december 2004. Deze vergadering kaderde binnen de werkgroep ‘Communicatie’. Hierop werden alle betrokken actoren (de eindconsument, de akkerbouwer, de producent / mestverwerker, de meststoffenindustrie, milieu- en natuurverenigingen, de wetenschap en de overheid) uitgenodigd. Tijdens dit forum werd een ontwerp-SWOT-analyse voor iedere deel-afzetsector, als conclusie van de verschillende focusgroepen, voorgelegd en verder besproken en uitgediept.

Tabel 3: Overzicht van de vergaderingen in 2004 in het kader van het project 'Dialogo rond eindproducten mestverwerking'

15/04/04	Communicatiespecialisten -VCM
31/08/04	OVAM-Mestbank-Vlaco-VCM (focusgroep 1)
23/09/04	Scorribel-VCM (focusgroep 3)
22/09/04	de mestverwerkers-VCM (focusgroep 1)
22/10/04	Mestbank-FOD-VCM (focusgroep 1)
27/10/04	de mestverwerkers-POVLT-AVBS-CLO-OSMO-VCM (focusgroep 2)
28/10/04	ALT-Mestbank -Scorribel-VCM (focusgroep 3)
23/11/04	AVBS-VCM (focusgroep 2)
09/12/04	Globaal discussieforum
09/12/04	Triferto-VCM (focusgroep 3)

Eind 2004 werd een activiteitenrapport ingediend bij de Koning Boudewijnstichting met een overzicht van de uitgevoerde activiteiten in het kader van het startersproject 'dialogo bij eindproducten mestverwerking'.

Dit project loopt ten einde op 28 februari 2005 en wordt afgesloten met de organisatie van een studiedag rond communicatie in de eerste helft van 2005.

Dit project heeft volgende resultaten opgeleverd:

- a. SWOT-analyse voor eindproducten van de mestverwerking;
- b. uitbreiding van netwerkcontacten voor de afzet en valorisatie van eindproducten van mestverwerking;
- c. verduidelijking en ophijsting van de vigerende wetgeving met betrekking tot de afzet van eindproducten van mestverwerking naar niet-cultuurgronden in Vlaanderen;
- d. op socio-economisch vlak werden de mestverwerkers in contact gebracht met mogelijke afnemers van hun producten in Vlaanderen;
- e. bijdrage tot de verbetering van het imago van mestverwerking met aandacht voor de landbouwkundige, sanitaire, ecologische meerwaarde van de eindproducten.

2.6.2.3. Interregproject III B project 'Biomass for Energy' - in uitwerking

In het kader van het Europese Interreg III B project 'North Sea Bio Energy' (www.northseabioenergy.org) is een West-Vlaams consortium onder leiding van de GOM-West-Vlaanderen begin september 2004 officieel van start gegaan met de uitvoering van de geplande regionale activiteiten. Het West-Vlaamse consortium bestaat naast de GOM - West-Vlaanderen uit de Provincie West-Vlaanderen, het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM vzw), het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum (POVLT), de Hogeschool West-Vlaanderen, departement PIH, het West-Vlaams Proefcentrum voor de Akkerbouw (WPA vzw), het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (Proclam vzw) en Aspiravi nv. Het West-Vlaams demonstratieproject 'Biomass for Energy' legt de accenten op:

- de valorisatie van varkensmest door co-fermentatie met energiegewassen;
- de teelt van energiegewassen op braakligging en het opstellen van teeltsystemen.

Het 'Biomassa for Energy' project wordt voor 50% gefinancierd door de Provincie West-Vlaanderen en voor 50% door het Europees Regionaal Ontwikkelingsfonds (ERDF) via het Interreg IIIB Noordzee Programma. De totale projectkosten bedragen circa 1 miljoen €. Het project loopt tot eind 2007.

De doelstellingen van het West-Vlaamse gedeelte in het 'North Sea Bio Energy project' zijn:

- het stimuleren van de innovatieve energieproductie uit biomassa in West-Vlaanderen door ontwikkeling, optimalisatie en demonstratie;
- onderzoek naar de haalbaarheid van de productie van energiegewassen in het licht van de valorisatie van braakliggende velden (± 2.000 ha in West-Vlaanderen);
- de valorisatie van de energie-inhoud uit varkensmest door anaërobe vergisting samen met energieteelten in een gebied met hoge varkensdensiteit (> 3 miljoen stuks in West-Vlaanderen);
- participatie in de transnationale ervaringsuitwisseling inzake productie en valorisatie van bio-energie.



Naast de geplande bouw in 2005 van een kleinschalige vergistingsinstallatie voor de co-fermentatie van ± 1500 ton mest en ± 450 ton plantaardige biomassa op de terreinen van het POVLT te Rumbeke zullen er in 2005 eveneens veldproeven gebeuren naar de teelt van verschillende energiegewassen (o.a. maïs, soedan gras en aardpeer). De warmte en elektriciteit afkomstig uit de verbranding van het geproduceerde biogas in gasmotor met warmtekrachtkoppeling zal o.a. aangewend worden voor de verwarming van de serres en de elektriciteitsvoorziening van het POVLT.

2.6.3. BEURZEN

Op 21 oktober 2004 werd de beurs IFEST in Gent bezocht.

2.6.4. STUDIEDAGEN

Een afgevaardigde van het VCM nam deel aan volgende studiedagen.

Tabel 4: Overzicht van deelnames aan studiedagen

Organisatie door	Datum	Titel
DP 21 - Koning Boudewijnstichting	8 maart	'Slotevenement stakeholdersdagen'
GOM - West-Vlaanderen en OVAM	24 maart	'Vlarea-wetgeving'
Certipro	15 juni	'GMP-certificatie sector mestverwerking'
VITO	14 september	'Biomassa: de kracht van de natuur'
GOM - West-Vlaanderen en COGEN Vlaanderen	25 oktober	'Warmtekrachtkoppelingen en WKK-certificaten'
Stedula	16 november	'Op grond van morgen'

2.6.5. CONTACTEN MET BUITENLANDSE ORGANISATIES

2.6.5.1. Overlegvergadering met DOFCO en BMA in Nederland

Jaarlijks plant het VCM een overleg met twee organisaties actief in mestafzet in Nederland, namelijk DOFCO (Dutch Organic Fertilizer Company) en het BMA (Bureau MestAfzet). In 2004 vond dit overleg plaats bij de Mestbank te Herentals op 30 september 2004.

DOFCO BV, is een marketing- en salesorganisatie in Nederland voor de afzet van hoogwaardige organische meststoffen. Het BMA is een projectbureau ter bevordering van de mestafzet in Nederland en is opgestart door het Productschap Diervoeder in 1997.

Dit regelmatig overleg met DOFCO en het BMA heeft tot doel de situatie in beide landen op het gebied van mestwetgeving en mestverwerking op de voet te volgen. Ook ervaringen met certificatie, technieken en projecten worden uitgewisseld.

2.7. NIEUWE ACCENTEN IN DE WERKING VAN HET VZW VCM

2.7.1. HET UITBOUWEN VAN EEN BREDERE PLATFORMWERKING DOOR HET AANSPREKEN VAN NIEUWE LEDEN

In 2004 heeft het VCM zijn aantal leden sterk uitgebreid. In de loop van het tweede boekjaar werden volgende instanties lid van het VCM: ABS (B-lid), Agriv (B-lid), ANRE-Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de Vlaamse Gemeenschap (B-lid), De Mestverwerkers (B-lid), ING (B-lid), Fortis Bank (B-lid), Inve (B-lid), KBC Bank en Verzekeringen (B-lid), Landbouwkrediet (B-lid), Luminus (B-lid), Nuon (B-lid), Prodem (B-lid), Shanks Waste Solutions (B-lid), Veva (B-lid).

Door zowel overheidsinstellingen als privé-bedrijven bij de uitbouw van het VCM te betrekken, wordt een brede netwerking gecreëerd. Het VCM fungeert op die manier als een onafhankelijke intermediair die objectieve informatie over mestverwerking en aanverwante aspecten verspreidt.

2.7.2. CERTIFICATIE VAN DE EINDPRODUCTEN VAN DE MESTVERWERKING

Wanneer een ondernemer de kwaliteit van zijn producten wil waarborgen naar zijn afnemer en naar de bevoegde overheidsinstanties, dan kan hij overgaan tot een certificatie van zijn producten. Hierdoor worden de producten herkenbaar gemaakt voor een objectief bepaalde, hoge en standvastige kwaliteit. Bij het certificeren van producten, dient een bestek te worden opgevolgd, waardoor de werkmethode onder gecontroleerde omstandigheden verloopt en dusdanige productiecondities worden gecreëerd dat kwaliteitsvolle en betrouwbare producten worden gemaakt. De definitie van certificatie is: een procedure waarbij een derde partij een geschreven garantie geeft dat een product conform is aan specifieke vereisten, zoals vermeld in een normatief document (het bestek). Een derde partij is een certificerende instelling die voor haar taak geaccrediteerd is en die onafhankelijk van de betrokken partijen een certificaat kan afleveren.

Een certificatie biedt volgende voordelen:

- stimulans tot produceren kwaliteitsvolle producten;
- bijdrage tot transparantie sector;
- reductie veterinaire en fytosanitaire risico's;
- commercieel voordeel;
- afzetbevorderend;
- bijdrage tot een oplossing voor de mestproblematiek in Vlaanderen;
- ondersteuning om te voldoen aan wetgeving;
- hulpmiddel om verwerkingsproces te vervolmaken en kostenefficiënter te maken;
- imagoverbetering van agrarische sector.

In het kader van het project 'Mogelijkheden, beperkingen, vereisten en impulsen voor de export van dierlijke mest naar het buitenland en overzeese gebieden' van professor Tollens van de Katholieke Universiteit Leuven wordt door het VCM een procedure uitgewerkt voor de certificering van de eindproducten van de mestverwerking. Dit gebeurt met de ondersteuning van de werkgroep 'certificatie' die daartoe binnen het VCM werd opgericht in 2003, zoals voorheen besproken.

2.7.3. HET ONDERSTEUNEN VAN DE COMMUNICATIE BIJ MESTVERWERKING

In het kader van het VCM-project 'dialogo rond eindproducten van mestverwerking' lopende bij de Koning Boudewijnstichting heeft het VCM in 2004 de communicatie tussen alle betrokken actoren bij de afzet van eindproducten van de mestverwerking naar niet-cultuurgrond in Vlaanderen op gang getrokken. Het communiceren rond en kenbaar maken van eindproducten van mestverwerking als zijnde waardevolle organische meststoffen was hierbij belangrijk. Wanneer de gebruiker van meststoffen deze producten beter zal kunnen appreciëren dan treedt dit onrechtstreeks bij tot een beter imago van de gehele mestverwerkingssector.

Daarnaast wenst het VCM zich in 2005 actief te richten tot zowel de afnemer van eindproducten van mestverwerking als de burger en overheidsdiensten om het VCM als coördinatiecentrum en aanspreekpunt kenbaar te maken en om als objectieve gesprekspartner inzake mestverwerking op te treden.

2.7.4. DE VALORISATIE VAN HET ENERGIEPOTENTIEEL BIJ MESTVERWERKING

Bij de energievalorisatie van mest wordt voorafgaand aan de verwerking van de nutriënten stikstof en fosfaat, energie gewonnen uit de mest. Bij de vergisting van mest, eventueel co-vergisting met andere biomassa's, wordt methaangas geproduceerd dat door een gasmotor en een warmtekrachtkoppeling wordt omgezet in elektriciteit en warmte. Dit is een vorm van productie van groene energie waarvoor groene stroomcertificaten kunnen worden verkregen. Daarnaast kunnen warmtekrachtkoppelingcertificaten verkregen worden indien de geproduceerde warmte nuttig aangewend wordt. Het digestaat dat nog niet exportwaardig is, moet nog verder worden verwerkt opdat aan de mestverwerkingplicht zou zijn voldaan.

Het VCM ondersteunt dergelijke initiatieven door het geven van eerstelijnsadvies, het organiseren van studiedagen, overlegvergaderingen en zo meer. Daarnaast werd de platformwerking binnen het VCM in 2004 uitgebreid met het lidmaatschap van energiebedrijven, die tijdens dit boekjaar daarvoor worden benaderd.

In 2004 heeft het VCM hiertoe eveneens de werkgroep 'Energie' opgericht. Door deelname aan het Europees Interreg IIIB 'North Sea Bio Energy'-project wenst het VCM samen met andere West-Vlaamse partners bij te dragen tot de bevordering van de productie van energiegewassen en de energievalorisatie door vergisting van dierlijke mest en plantaardige biomassa.

Foto 12: Vergisting van dierlijke mest



2.7.5. HET STIMULEREN VAN DE COVERWERKING VAN ANDERE ORGANISCHE STOFFEN IN DE MESTVERWERKING

Het VCM ondersteunt tevens de coverwerking van dierlijke mest met andere organische stoffen. Daartoe verleent het VCM het nodige eerstelijnsadvies naar bijvoorbeeld wetgeving, inplanting en zo meer.

2.7.6. HET STIMULEREN EN ONDERSTEUNEN VAN DE EXPORT VAN MESTVERWERKINGSEINDPRODUCTEN

Het VCM heeft steeds veel aandacht besteed en veel ondersteuning gegeven aan de export van de eindproducten van de mestverwerking. Het is noodzakelijk dat de nutriënten niet op Vlaamse cultuurgrond terechtkomen om als 'verwerkt' te worden beschouwd. Momenteel worden eindproducten van de mestverwerking hoofdzakelijk naar Frankrijk geëxporteerd. Het VCM volgt nauwgezet de exportregelgeving naar Frankrijk op en de verschillende wetgevingen bij de afzet van eindproducten in het algemeen. Daarnaast werd in 2004 tevens gestart met het oplistten van de exportregelgeving naar Duitsland.

Naast de export buiten Vlaanderen is tevens afzet van eindproducten naar niet-cultuurgrond binnen Vlaanderen toegelaten. Om deze afzetmogelijkheden te onderzoeken en te helpen uitbouwen heeft het VCM in 2004 in het kader van het project 'Dialogo rond eindproducten van de mestverwerking' met de steun van de Koning Boudewijnstichting een dialoog opgestart tussen alle betrokken actoren. De verwerkers hebben echter niet de bedoeling om alle of een groot deel van de geproduceerde eindproducten op de particuliere markt in Vlaanderen af te zetten. Ze zien deze mogelijkheden van afzet vooral als een manier om hun product te valoriseren en als een signaal van professionalisme en kwaliteit naar de consument-burger en naar de overheid...

De uitwerking van een certificering voor de mestverwerkingseindproducten zal de export ervan verder ondersteunen en stimuleren. Hierbij worden alle mogelijke exportmogelijkheden beoogd.

Foto 13: Het laden van eindproduct voor export



3. PERSCONTACTEN

Het VCM krijgt regelmatig aandacht in de pers (tabel 5).

Tabel 5: Overzicht van de perscontacten van het VCM

Tijdschrift/krant	Datum	Titel
VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	9 februari 2004	"Varkensboer zoekt. mestverwerker"
Landbouwleven	6 februari 2004	"Alles over mestverwerking gegroepeerd binnen Agribex"
VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	12 januari 2004	"Agribex leert varkensboeren mest verwerken"
Boer & Tuinder	20 februari 2004	"Mestverwerking steeds beter realiseerbaar?"
Boer & Tuinder	27 februari 2004	"VCM legt nieuwe accenten"
ABS Drietandmagazine	27 februari 2004 en 5 maart 2004	"Studiedag mestverwerking op Agribex"
Landbouwleven	12 maart 2004	"Mestverwerking anno 2004"
Buitenkans	maart 2004	"Mestverwerking: van theorie naar praktijk"
Porc Magazine	april 2004	"La problématique du lisier en Belgique"
Feiten en cijfers - GOM - West-Vlaanderen	juni 2004	Mestverwerking werkt, en vooral in West-Vlaanderen
geVILT - VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	29 juni 2004	Mestbeleid nog niet rijp voor grote versoepeling
geVILT - VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	24 september 2004	VCM zet knelpunten mestverwerking op een rijtje

Boer & Tuinder	1 oktober 2004	VCM luidt alarmbel over mestverwerking
Trends	14 oktober 2004	De eerste 365 dagen van Jeroen Casaer (Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking)
Landbouwleven	15 oktober 2004	Knelpunten bij de mestverwerking
VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	29 oktober 2004	West-Vlaanderen wil mest en energiegewassen vergisten
Pluimvee	november 2004	Mestverwerking op het landbouwbedrijf: mogelijkheden en kostprijs
VILT - Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw	21 december 2004	Banksector stelt mestverwerkingsplicht in vraag

In 2004 verstuurde het VCM vijf persnota's naar de vakpers landbouw en/of milieu.

Tabel 6: Overzicht van de VCM-persnota's

Datum	Titel
27 januari	'Agribex 2004'
22 september	'Knelpunten bij mestverwerking'
29 oktober	'Energie uit biomassa: start van het project North Sea Bio Energy'
14 december	'VCM-studievoormiddag: Export eindproducten mestverwerking: de knepen van het vak!'
21 december	'Financiering mestverwerking in Vlaanderen – Standpunt VCM-werkgroep 'Financiële aspecten''

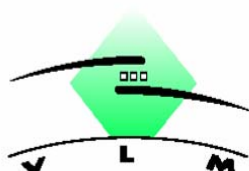
4. JAARREKENING VCM: 2^e BOEKJAAR vzwVCM

JAARREKENING		
7. Opbrengsten		
70. Werking		11.953,47
70. Diversen		13.706,44
73. Lidmaatschapsbijdragen		94.125,00
TOTAAL OPBRENGSTEN		119.784,91
6. Kosten		
61. Diensten en diverse goederen	20.733,21	
62. Personeel en sociale lasten	96.405,22	
65. Financiële kosten	67,12	
TOTAAL KOSTEN	117.205,55	
Winstsaldo		2.579,36

BALANS (na verwerking winstsaldo)		
Activa		
40. Vorderingen op t.h. één jaar	10.512,50	
55. Liquide middelen	24.771,87	
49. Overlopende rekeningen	3.743,50	
TOTAAL ACTIVA	39.027,87	
Passiva		
13. Reserve sociaal passief		24.195,87
14. Winst lopend boekjaar		2.579,36
44. Schulden (<1 jaar)		12.252,64
TOTAAL PASSIVA		39.027,87

Leden vzwVCM (situatie op 18 april 2005)

A-leden



VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ
DE ZORG VOOR DE OPEN RUIMTE IN VLAANDEREN



B-leden



PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT



Landbouwkrediet
UW BANK. NATUURLIJK.



Organisaties/bedrijven die het VCM financieel steunen:

